

Література

1. Руденко В. В. Концептуальні засади бюджетного інвестування / В. В. Руденко // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. – 2015. – Вип. 11. – Т. 1. – С. 152-158.
2. Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.treasury.gov.ua>.
3. Бюджетна політика: прагматичні підходи до стратегічних рішень / К. В. Авраменко, А. Л. Дешко, Я. А. Жаліло та ін. – К. : СТ-ДРУК, 2016. – 112 с.
4. Государственные инвестиции и государственно-частные партнерства / Б. Акитоби, Р. Хемминг, Г. Шварц; пер. с англ. М. Левин [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ibser.org.ua>.

УДК 330.322:330.34

РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙ У СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Москальова А. – ст.3 курсу, гр. Ф_{вн}-31

Науковий керівник – к.е.н., доцент Руденко В.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Необхідною умовою соціально-економічного розвитку держави є висока інвестиційна активність підприємств, населення і держави. Вона досягається за допомогою зростання обсягів реалізованих інвестицій і найбільш ефективного їх використання у пріоритетних сферах національної економіки та соціальної сфери. Інвестиції формують виробничий потенціал на новій науково-технічній основі й зумовлюють конкурентні позиції країни на світових ринках.

Інвестиції визначають як вкладення капіталу у всіх його формах з метою досягнення економічного або позаекономічного ефекту, здійснення якого базується на ринкових принципах і пов'язане з факторами часу, ризику і ліквідності [1, с.73].

Сутність і значення інвестицій відображають виконувані ними функції. Можна виділити такі функції інвестицій на макrorівні: забезпечення процесу простого й розширеного відтворення основних засобів; забезпечення процесу формування та поповнення оборотних коштів; перелив капіталу з однієї сфери в іншу за допомогою купівлі-продажу фінансових інструментів; перерозподіл капіталу між власниками шляхом придбання акцій та вкладення коштів в активи інших підприємств.

Виконуючи свої функції на макrorівні інвестиції є основою для [2, с.16]: здійснення політики розширеного відтворення; прискорення науково-технічного прогресу, поліпшення якості та забезпечення конкурентоспроможності вітчизняної продукції; структурної перебудови суспільного виробництва та збалансованого розвитку всіх галузей національної економіки; створення необхідної сировинної бази промисловості; цивільного будівництва, розвитку охорони здоров'я, культури, вищої і середньої школи, а також вирішення інших соціальних проблем; пом'якшення або вирішення проблеми безробіття; охорони природного середовища; забезпечення обороноздатності держави та вирішення багатьох інших проблем.

До функцій інвестицій на мікрорівні відносять [3, с.22]: недопущення надмірного морального та фізичного зносу основних засобів у всіх галузях національної економіки; розширення і розвиток високоефективних сфер діяльності; підвищення технічного рівня виробництва, а значить

зниження ємності продукції та наданих послуг; підвищення якості й конкурентоспроможності продукції; поповнення оборотних коштів.

На мікрорівні інвестиції необхідні, насамперед, для досягнення таких завдань: розширення і розвиток виробництва; недопущення надмірного морального та фізичного зносу основних засобів; підвищення технічного рівня виробництва; підвищення якості та забезпечення конкурентоспроможності продукції конкретного підприємства; здійснення природоохоронних заходів; придбання цінних паперів та вкладення коштів в активи інших підприємств. В кінцевому підсумку інвестиції необхідні для забезпечення нормального функціонування підприємств в майбутньому, стабільного фінансового стану та максимізації його ринкової вартості.

У сучасних умовах інвестиції стають найважливішим засобом забезпечення умов модернізації соціально-економічної системи, що базуються на забезпеченні структурних зрушень у національній економіці, впровадження новітніх досягнень технічного прогресу, поліпшення кількісних і якісних показників господарської діяльності на всіх рівнях. Визначення ролі інвестицій дозволяє виділити низку проблем, виникнення та існування яких здатне значно знизити ефективність інвестиційного процесу в країні. Серед таких проблем особливо слід відзначити наступні [4, с.9]:

1) соціальні: низький рівень життя в країні, висока ступінь поляризації в суспільстві, відсутність висококваліфікованих фахівців;

2) інституціональні: політичні ризики, корупція, бюрократія, відсутність ефективних механізмів регулювання економіки загалом та інвестиційним процесом зокрема, неефективне використання державної власності;

3) законодавчі: протиріччя нормативно-правових актів, двояке тлумачення, відсутність законодавства щодо регулювання окремих аспектів інвестиційних відносин, гарантії права власності;

4) економічні: загальний спад економічної активності в країні, фінансова криза, переважання короткострокових інтересів у підприємств, відсутність стратегічної ініціативи та планування;

5) глобальні: глобалізація товарних і

фінансових ринків, посилення тиску ТНК, протиріч між розвиненими країнами та країнами, що розвиваються, розвиток інформаційних технологій.

Таким чином, роль інвестицій у соціально-економічному розвитку держави не так складно визначити такі досить непросто переоцінити. Вони є

гарантом розвитку національної економіки, забезпечують ефективний технічний прогрес і підвищують якісні показники життя населення. Залучення інвестицій у всіх галузях виробництва і господарства активізує соціально-економічні перетворення на всіх соціальних рівнях.

Література

1. Володина С. О. Инвестиции как экономическая категория и их роль в социально-экономическом развитии государства / С. О. Володина // Вестник государственного Рязанского агротехнологического университета им. П. А. Костычева. – 2013. – №1(17). – С. 72-75.
2. Карамышева А. Р. Инвестиции и их роль в развитии экономики / А. Р. Карамышева // Транспортное дело России. – 2009. – №5. – С. 16-18.
3. Погрішук Г. Б. Інвестування : навч. посібник / Г. Б. Погрішук, В. В. Руденко. – Тернопіль : Крок, 2014. – 280 с.
4. Кравченко Т. Е. Роль інвестицій в реалізації стратегії модернізації національної економіки / Т. Е. Кравченко, В. П. Насыбуліна // Сфера услуг: инновации и качество. – 2014. – №17. – С. 8-25.

УДК 339.727.22(477)

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Пенькна І. – ст. 3 курсу, гр. Ф_{вн}-31

Науковий керівник – к.е.н., доцент Руденко В.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

В сучасних умовах іноземні інвестиції допомагають більшості країн світу вирішити проблему нестачі власних коштів як джерела фінансування. Адже при їх ефективному використанні країна здатна вийти з економічної кризи та налагодити зв'язки зі світовою економікою. Також, саме завдяки іноземному інвестуванню підвищується ефективність виробництва за рахунок запровадження новітніх технологій та досвіду управління. Отже, без збільшення іноземних інвестицій, національна економіка не зможе розвиватися та ефективно ввійти в сучасну світову господарську систему. Тому дослідження сучасного стану та шляхів покращення іноземного інвестування в Україні є досить актуальним.

Під іноземними інвестиціями розуміють вкладення капіталу в різні об'єкти підприємницької

діяльності, здійснювані іноземними інвесторами за межами країни їх походження відповідно до законодавства країни-реципієнта іноземних інвестицій з метою отримання прибутку або досягнення іншого позитивного ефекту [1, с.116].

Досліджуючи стан іноземного інвестування в Україні протягом 2012-2016 років, можна зробити висновок, що чистий приплив прямих іноземних інвестицій у 2016 році порівняно з 2012 роком зменшився на 54,6%, хоча й дещо збільшився в порівнянні з 2015 роком на 8,5%. Чистий приплив портфельних іноземних інвестицій у 2016 році зменшився порівняно з 2012 і 2015 роками на 93,8% і 20,2% відповідно. Чистий приплив інших іноземних інвестицій у 2016 році зменшився проти 2012 року на 144,9%, при зростанні в порівнянні з 2015 роком на 17,5% (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка іноземних інвестицій в Україні у 2012-2016 роках, млн. дол. США*

Показник	Роки					Темп приросту, %	
	2012	2013	2014	2015	2016	2016/2012	2016/2015
Прямі інвестиції з-за кордону	8175	4509	847	3050	3441	-57,9	12,8
Прямі інвестиції за кордон	980	430	548	38	173	-82,3	355,3
Чистий приплив (відплив) прямих інвестицій	7195	4079	299	3012	3268	-54,6	8,5
Портфельні інвестиції з-за кордону	4761	8782	-2701	370	216	-95,5	-41,6
Портфельні інвестиції за кордон	72	-5	-1	3	-77	-206,9	-2666,7
Чистий приплив (відплив) портфельних інвестицій	4689	8787	-2700	367	293	-93,8	-20,2
Інші інвестиції з-за кордону	2649	-920	-4825	1469	-2152	-181,2	-246,5
Інші інвестиції за кордон	9225	-1720	1515	-1045	-5106	-155,3	388,6
Чистий приплив (відплив) інших інвестицій	-6576	800	-6340	2514	2954	-144,9	17,5

* Складено на основі [2]

Варто зазначити, що нові іноземні інвестиції в Україну різко скоротились після початку війни. Попри деяке покращення бізнес-середовища у державі, політичні проблеми та загрози безпеці запобігають відновленню інвестицій. Крім того, можливо виділити низку причин і чинників, які також негативно впливають на процес іноземного інвестування, а саме [3, с.70]: низький рівень довіри до влади; інтенсивне втручання органів державної влади в сектор приватного бізнесу; високий рівень

інфляції; тіньова економіка; відсутність чіткої державної стратегії щодо заохочення інвестицій; відсутність чіткої стратегії економічного розвитку країни; нестабільність фінансової системи України; відсутність надійних гарантій захисту від змін законодавства для іноземних інвесторів та ін.

З метою активізації іноземного інвестування вважаємо за доцільне запровадження таких заходів в Україні:

- розробка чіткої, обґрунтованої державної